

«کریپتو» و «بورس» پل اتصال با تأمین مالی سرمایه‌گذاران خارجی

با ایجاد پل ارتباطی بین بازار کریپتو و بازار سرمایه، به سرمایه‌گذار خارجی این امکان داده می‌شود تا با انواع کریپتوهای بین‌المللی، در بازار سرمایه سرمایه‌گذاری کند.

به گزارش واحد بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، سخنان ریاست سازمان بورس و اوراق بهادار، دکتر مجید عشقی، در هفتمین همایش مالی اسلامی در ارتباط با کریپتو و امکان شناسایی این ماهیت به عنوان رده جدیدی از دارایی و همچنین اجتناب‌ناپذیر بودن پذیرش آن در آینده نه چندان دور، موضوعی است که توجه بیشتر به مقوله کریپتو (رمز دارایی‌ها یا رمز ارزها) و امکان استفاده از این ظرفیت در بازار سرمایه و در راستای منافع عمومی بازار سرمایه و متعاقباً منافع اقتصادی کشور را مطرح کرده است.

در همین راستا، مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار، با اشاره به ظرفیت‌های استفاده از بازار کریپتو، به خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: چندین سال است که بازار کریپتو مورد توجه سرمایه‌گذاران زیادی قرار گرفته و از اواسط سال ۹۹ نیز همراستا با افت شاخص بورس، شاهد کوچ بخشی از سرمایه‌ها به این بازار هستیم. در این میان پرسش اینجاست که چگونه می‌توان این روند را معکوس کرد و از سرمایه‌ها و ظرفیت موجود در بازار کریپتو به‌منظور منافع بازار سرمایه استفاده کرد.

میثم حامدی با اشاره به اینکه بسیاری از کارشناسان، تعادل بازار سهام را در دو مؤلفه برگشت اعتماد و همچنین وجود نقدینگی برآورد کرده‌اند، اظهار کرد: اعتماد سرمایه‌گذاران به معنای تمایل سرمایه‌گذاران به مشارکت در فرصت‌های سرمایه‌گذاری و استفاده از کانال‌های واسطه‌ای مرتبط با سرمایه‌گذاری‌ها بر اساس درک آنها از ریسک و بازده است.

او ادامه داد: اعتماد در سطح سرمایه‌گذاران دربرگیرنده دو مؤلفه اصلی خوش‌بینی نسبت به ریسک و بازده مورد انتظار همچون وجود ثبات و امکان تصمیم‌گیری منطقی و همچنین اطمینان نسبت به وجود حمایت‌های لازمی همانند حمایت در مقابل انواع جرایم از جمله کلاهبرداری، دستکاری بازار و ... است. مؤلفه دوم مبتنی بر تجربیات اشخاص شکل می‌گیرد و عاملی است که بر تصمیم سرمایه‌گذاران در ارتباط با سایر ذی‌نفعان اثرگذار است. به گفته مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش سازمان بورس، براساس این دو مؤلفه، سرمایه‌گذار در صورتی نسبت به بازار اعتماد خواهد داشت که تصمیمات او غالباً متأثر از عوامل بنیادین باشد و سایر ذی‌نفعان، فضای ثبات در تصمیم‌گیری برای او به‌وجود آورند.

جذب سرمایه‌گذاری خارجی از کانال بازار کریپتو

او با بیان اینکه اعتمادافزایی و جذب نقدینگی یا همان ورود پول به بازار سرمایه نیز با یکدیگر ارتباط دارند، تصریح کرد: سرمایه‌گذاران در صورتی اقدام به سرمایه‌گذاری در بازار می‌کنند که نسبت به آن از یک اعتماد نسبی برخوردار باشند. یکی از راهکارهای جذب نقدینگی و اعتمادافزایی در بازار سرمایه، جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی است. به بیان دیگر، منابع جدیدی که قابلیت تزریق به بازار داشته باشد. همچنین، حضور سرمایه‌گذاران خارجی موجب جلب اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی نیز می‌شود.

حامدی در ادامه برخی از موانع سرمایه‌گذاری خارجی را برشمرد و افزود: سرمایه‌گذار خارجی با توجه به محدودیت‌های موجود برای کشور به خصوص محدودیت‌های مربوط به نقل و انتقال ارز، ترس از تحریم و به‌طور کلی ریسک‌های سیاسی، ممکن است تمایلی برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام به‌صورت عادی نداشته باشد. موضوع اصلی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، خروج دلار از چرخه تبادلاتی و ایجاد مزیت رقابتی برای حضور سرمایه‌گذار خارجی در بازار کشور است. به نظر می‌رسد این مهم از طریق بازار کریپتو، امکان‌پذیر است.

او با اشاره به فرصت‌هایی که از کانال بازار کریپتوهای بین‌المللی ایجاد می‌شود، عنوان کرد: از طریق بازار بین‌المللی، بدون محدودیت‌های موجود در بازارهای مالی، امکان جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی وجود دارد و به نظر می‌رسد امکان ایجاد ارتباط بین بازار سرمایه و بازار کریپتو و استفاده از ظرفیت‌های آن برای رشد بازار سرمایه وجود دارد.

توکن‌سازی؛ تبدیل دارایی‌ها به توکن به مثابه اوراق بهادار

مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش سازمان بورس با بیان اینکه بر اساس اوراق بهادارسازی، تجربه تبدیل انواع دارایی‌های مالی و فیزیکی در بازار سرمایه کشور وجود دارد، اذعان کرد: مفهوم اوراق بهادارسازی (Securitization) در بازارهای مالی یک مفهوم شناخته شده است که حداقل در دو دهه گذشته در بازارهای بین‌المللی، به‌منظور ایجاد ابزارهای مالی، بسیار مورد استفاده قرار گرفته است.

او با اشاره به تجربه اوراق بهادارسازی در بازار سرمایه کشور گفت: صندوق‌های سرمایه‌گذاری بهترین نمونه در تبدیل دارایی‌های مالی به اوراق بهادار است. این نوع از صندوق، یک پرتفو از اوراق بهادار را تبدیل به گواهی سرمایه‌گذاری می‌کنند و به‌عنوان یک اوراق بهادار جدید در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهند. گواهی سپرده کالایی و انواع صکوک نیز از دیگر نمونه‌های تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار محسوب می‌شوند.

حامدی تأکید کرد: طی چند سال اخیر در بازارهای مالی، توکن‌سازی (Tokenization) یک مفهوم غالب در کنار مفهوم اوراق بهادارسازی بوده است. اساساً توکن با پشتوانه دارایی که همان اوراق بهادار است با سادگی و گستره دسترسی بیشتر، بدون نیاز به نهادهای واسطه‌ای متعدد و ارزانتر، همچنین با سهولت بیشتر در ثبت و نگهداری، و تحت نظارت، در بستر فناوری بلاکچین (زنجیره بلوکی) قابل عرضه است.

او با بیان اینکه برای ایجاد پل ارتباطی بین بازار کریپتو و بازار سرمایه، باید از مفاهیم دارایی‌های ترکیبی (Synthetic Assets) و همچنین بسته‌بندی دارایی‌ها (Bundling Assets) استفاده کرد، اظهار کرد: از این طریق، امکان ایجاد دارایی‌های ترکیبی و بسته‌بندی چند دارایی با یکدیگر و انتشار بین‌المللی آن به‌صورت توکن در یک اکسچنج (Exchange) فراهم می‌آید.

مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش سازمان بورس افزود: از طریق موضوع یادشده، سرمایه‌گذار خارجی این قابلیت را خواهد داشت تا با انواع کریپتوهای مورد پذیرش اکسچنج (رمز ارزهای بین‌المللی) در توکن عرضه شده سرمایه‌گذاری کند. در این میان هم می‌توان از کریپتوهای با قیمت ثابت (Stablecoin) و هم از سایر کریپتوها با قیمت متغیر استفاده کرد.

او توضیح داد: فروش توکن به‌صورت بین‌المللی و با سرمایه‌گذاری کریپتو انجام می‌شود و از کریپتوهای تجمیع شده می‌توان در دو کانال استفاده کرد؛

نخست، در بازار داخلی کریپتو که عمقی متناسب با ارزش دارایی‌های پایه توکن دارد، به ریال تبدیل شود؛ و دوم، در اختیار وارد کننده قرار داده شود. چنانچه سرمایه‌گذاری‌ها از طریق کریپتو با قیمت متغیر استفاده شده باشد، کریپتو یا باید در بازارهای بین‌المللی به کریپتو با قیمت ثابت یا در بازار داخلی به ریال تبدیل شود.

به گفته حامدی، مفهوم اصلی این حوزه، مانند مفهوم صندوق‌های سرمایه‌گذاری یا اوراق با پشتوانه دارایی (Asset Backed Securities) است. به بیانی دیگر، یک پرتفو از اوراق بهادار تجمیع شده، به توکن تبدیل می‌شود و به‌جای فروش اوراق بهادار، توکن مانند گواهی سرمایه‌گذاری در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار داده می‌شود.

او ادامه داد: این فرایند می‌تواند هم به ساماندهی بخشی از بازار کریپتوها در کشور منتج شود و هم بدون آسیب رساندن به فعالان فعلی بازار سهام و خروج پول از بازار، صرفاً منابع جدید خارجی را به بازار تزریق کند. این قابلیت نه تنها برای توکن‌سازی دارایی‌های مالی وجود دارد، بلکه هرگونه دارایی دیگری از جمله دارایی‌های فیزیکی مانند فولاد و نفت نیز از این طریق امکان توکن‌سازی دارند و آنچه در نهایت قابلیت شکل‌گیری دارد، ایجاد بورس بین‌المللی با ظرفیت توکن‌سازی انواع دارایی خواهد بود.

بورسی که نیاز به شناسایی مشتری با مفاهیم متعارف بازار سرمایه نداشته و با مزیت‌های مالیاتی که در اختیار سرمایه‌گذار قرار می‌دهد، می‌تواند یک منطقه فراساحل (Offshore) برای سرمایه‌گذاران خارجی و یک هاب منطقه‌ای بوجود آورد.

حامدی در پایان با اشاره به ظرفیت خوبی که در نهادهای مالی بازار سرمایه و همچنین اکسچنج‌های داخلی بوجود آمده است، اظهار امیدواری کرد: امید می‌رود از طریق بازار کریپتوها، مرزهای بازار سرمایه به خارج از کشور توسعه یابد و با ایجاد ابزارهای مالی جدید، تنوع بیشتری در پرتفوی سرمایه‌گذاران به‌وجود آید.